

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 065 365/99-1130
Signatura: bf6as111

Oblastní pracoviště č. 6
Okresní pracoviště Ústí nad Labem

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	46. mateřská škola Ústí nad Labem, Vinařská 10 400 01 Ústí nad Labem
Identifikátor ředitelství:	600 085 244
IZO:	107 569 027
Ředitelka školy:	Marie Prokopová
Zřizovatel:	Město Ústí nad Labem, Velká Hradební 8, 401 00 Ústí nad Labem
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Ústí nad Labem, W. Churchilla 1348/6, 401 00 Ústí nad Labem
Termín inspekce:	22. - 23. dubna 1999
Inspektoři:	Slávka Macháčková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol MŠMT ČR pod čj.: 270/96/MŠ, zahajovací výkaz o mateřské škole, výroční zpráva, roční plán školy, výchovně vzdělávací plány a přehledy výchovně vzdělávací práce.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

V letošním školním roce mateřská škola poskytuje předškolní výchovu pro 54 dětí. Výchovně vzdělávací proces je realizován ve dvou prostorných třídách, které jsou pro tento záměr účelně a funkčně zařízené. Kromě tříd jsou užívány další prostory jako jsou herny, šatny a sociální zařízení dětí.

Škola má základní vybavení pro realizaci řízených i spontánních činností, které však většinou pochází z vytvořené zásoby z předchozích let. Přesto lze konstatovat, že pomůcky a didaktický materiál je funkční a průběžně se doplňuje. Například byly pořízeny názorné a manipulační pomůcky, obrazový materiál, video, televizor apod. Na obnově pomůcek se podílejí také učitelky, a to vlastní tvorbou názorného a didaktického materiálu pro Rv, Jv,

Lv apod., kterého používají při řízených činnostech. Pro organizování výtvarných a pracovních činností mají děti k dispozici dostatečné množství kreslicího a pracovního materiálu. Také pro hudební činnosti jsou třídy dobře vybavené pomůckami. Pozitivně lze hodnotit používání klavíru, který je umístěn v každé třídě a využívá se nejen při programově řízené činnosti, ale i v nahodilé situaci. Prostory heren, které jsou součástí každé třídy, jsou vhodně členěny kouty pro spontánní pohybové činnosti. Jejich vybavení (např. ribstole, švédská bedna, dětská kladina, skluzavka, řady míčů apod.), které je obzvláště ve třídě nejstarších dětí velmi dobré, je aktivizující a dětem přináší radost a uspokojení. Rovněž vybavení tříd pro hry dětí je dobré. Děti mají k dispozici řadu hraček, stavebnic a manipulačního materiálu, které jsou však většinou uloženy ve skříňkách. Kvalitní a podnětné je vybavení pro realizaci her s dopravní tematikou (dopravní koberec, značky, semaforey apod.). Tvořivé hrací kouty jsou v každé třídě, ale jejich nabídka není pro děti příliš podnětná a inspirující. Každá třída má dobře vybavenou dětskou knihovnu. Kromě pohádek a leporel obsahuje encyklopedie a naučné publikace pro děti.

Ve vztahu k počtu dětí a k výchovně vzdělávacímu programu školy má mateřská škola velmi dobré prostorové podmínky. Pro realizaci spontánních i řízených činností má škola základní vybavení, které svým účelem odpovídá věku i potřebám dětí. Materiální vybavení ve vztahu ke sledovaným činnostem lze hodnotit spíše nadprůměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Mateřská škola poskytuje dětem velmi příjemné prostředí. Prostory, ve kterých se děti pohybují, jsou upravené a čisté. Jsou pěkně vyzdobené květinami a pracemi dětí. Pracovní místa dětí jsou zařízena vhodným, sice starším, ale celkem udržovaným nábytkem. Některé části nábytku (např. závěsná dvířka u skříněk, kam se ukládají hračky a zaměstnávající materiál), jsou obzvláště opotřebované a nejsou vhodné ani bezpečné ve vztahu k dětem. Funkční jsou instalované žaluzie v oknech ložnice.

Uspořádání života dětí se řídí dobře zpracovaným režimem, který navazuje na koncepční záměry a zahrnuje všechny činnosti a situace. Denní program respektuje požadavky a potřeby dětí zejména v základní péči tj. v dodržování časových intervalů pro podávání stravy a pobyty venku. Odpočinek nebo spánek se organizuje na lehátko, ale diferencuje se jeho doba ve vztahu k věku dětí. Přesto volná nabídka odpočinku, která by uspokojila přirozené potřeby dětí, režim ani vnitřní řád nenabízí. Nabízena a realizována je adaptační doba dětí na nové prostředí. Školní jídelna zajišťuje pitný režim, který je podáván formou teplých nápojů.

Ve vztahu ke zjištěným drobným nedostatkům lze psychohygienické podmínky hodnotit spíše nadprůměrně.

3 Hodnocení personálních podmínek

Pozitivně lze hodnotit personální podmínky mateřské školy. Včetně ředitelky zajišťují výchovně vzdělávací proces čtyři učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Kromě této kvalifikace využívají dalších dovedností získaných buď prohloubením zájmu o určitou činnost (výtvarnou, hudební, plavání, bruslení apod.) nebo doplněním teorie a dovedností dalším vzděláváním. Pro předplaveckou výchovu a bruslení nemají učitelky odbornou způsobilost ani osvědčení. Kladným zjištěním je fakt, že výše jmenované aspekty pozitivně ovlivňují kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.

ČŠI hodnotí personální podmínky nadprůměrně.

4 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Program výchovně vzdělávací práce je stanovený v ročním plánu školy. Je zaměřený na uspokojování přirozených potřeb dítěte a rozvoj jeho osobnosti. Kromě tohoto úkolu obsahuje další aktivity jako je plavání a bruslení. Pro tyto činnosti mají učitelky rámcově zpracované plány s konkrétními úkoly, které jak bylo doloženo i videozáznamem se plní. Velmi dobře mají učitelky jedné třídy zpracované požadavky pro individuální a doplňkovou práci s dětmi. Měsíční plán obsahuje činnosti jako jsou hygienické a pracovní návyky, výslovnost, stolování, barvy. Zahrnuje i úkoly mravní výchovy a výchovného působení směrem k dětem, které se sledují a plní. Pro programově řízené činnosti jsou zpracované měsíční tematické celky, které jsou dále rozpracovány do týdenních plánů. Z rozboru předložených výchovně vzdělávacích plánů vyplynulo, že plány obsahují všechny výchovné oblasti včetně dopravní výchovy, avšak stanovené cílové požadavky (úkoly), čerpané z projektu „Šimon půjde do školy“, nejsou ve vztahu k věkovému seskupení dětí ve třídách diferencovaně pojaté. V přehledu výchovně vzdělávací práce se vedou pravidelné záznamy o plnění všech činností a akcích školy.

Kontrolou přehledů výchovně vzdělávací práce, zpracovaných časově tematických plánů a hospitacemi, které proběhly v obou třídách bylo zjištěno, že plánované činnosti se postupně realizují. ČŠI tuto oblast hodnotí nadprůměrně.

5 Hodnocení z hlediska kvality výchovně vzdělávacího procesu

Inspekce sledovala průběh programově řízených činností, spontánní pohybové a hravé aktivity a režimové momenty v obou třídách. Zaměřila se na plnění výchovně vzdělávacího programu a organizování jednotlivých činností. Sledovala atmosféru ve třídách a vzájemné mezilidské vztahy.

Programově řízené činnosti - časového prostoru dříve určeného pro tzv. zaměstnání bylo v rámci organizace využíváno zejména při realizaci náročnějších cílů zaměřených např. na cvičení a hudební činnosti. Efektivní využití nové organizační formy bylo zaznamenáno pouze při realizaci výtvarných a pracovních činností, kde bylo pracováno s dětmi ve skupinách, ve volnějším tempu a v průběhu celého dopoledne.

Režimové momenty - uvolnění režimu probíhá, činnosti se vzájemně prostupují. Děti se mohou realizovat v přirozených situacích především při hře. Základním návykům osobní hygieny a sebeobsluhy je věnována dostatečná pozornost. Pouze ve třídě nejstarších dětí bude zapotřebí v této problematice zvýšit pozornost. Učitelky poskytují dětem dostatek volnosti, ale v přechodové situaci využívají spíše organizační formy vedení dětí učitelkou (řazení dětí před cvičením, před prováděním hygieny apod.). Učitelky vedou děti k samostatnosti při sebeobsluze, pomáhají vytvářet návyky správného stolování (úprava prostředí, používání příboru apod.), respektují jejich stravovací zvyklosti.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

Hry a spontánní aktivity - volné hry dětí učitelky respektují a vytvářejí dostatečný prostor pro jejich realizaci. V obou třídách hry probíhaly v klidné a tvůrčí atmosféře. Učitelky poskytují dětem možnost výběru hračky nebo volbu činnosti, nenásilně začleňují do hry děti, které postupně přicházejí. Bylo zaznamenáno, že hry motivují a samy se do nich zapojují. Také nabídka, která byla poměrně široká, lze hodnotit pozitivně. Při realizaci námětových her byly tvořivě uplatněny poznatky z oblasti dopravní a rozumové výchovy. Děti si osvojovaly manipulační dovednosti při konstruktivních činnostech, byly vedeny k trpělivosti a soustředěnosti při hře s předměty pro rozvíjení poznání. Učitelky věnují

pozornost i programově řízeným činnostem, které zařazují do průběhu her např. Vv, Pv. Pro jejich realizaci využívají formu skupinové nebo individuální práce.

Hodnoceno nadprůměrně.

Pohybové činnosti - se realizují v několika formách. Pozornost je věnována pravidelnému zařazování ranního cvičení, tělesné výchově a spontánním pohybovým aktivitám, které nemají řád, ale vychází z potřeb a přirozeného pohybu dětí v průběhu her a pobytu venku. Bylo zaznamenáno, že učitelky pro tuto činnost vytvářejí vhodné podmínky. Sledovaná ranní cvičení byla celkem dobře připravena po stránce obsahové. Bylo zaznamenáno, že učitelky uplatňují zásadu názornosti, cviky motivují, dodržují posloupnost při realizaci volených cviků, využívají hudebního doprovodu, zařazují vhodné pohybové hry. Zvolené metody odpovídaly tradičnímu frontálnímu pojetí cvičení. Bylo však zaznamenáno, že v přístupu učitelek chybí výraznější uplatnění metody kontroly dětí při špatném provádění cviků a efektivnější organizace. Dostatečná pozornost není věnována prostorovým podmínkám při realizaci průpravných cviků (nedostatek prostoru ke cvičení). Pozitivně lze hodnotit vztah učitelek k dětem.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

Hudební činnosti - zájmem učitelek je vytvářet u dětí radost ze zpěvu a proto, jak bylo zaznamenáno, se činnosti s hudební tematikou zařazují každý den a v každé třídě. Časté zařazování hudebních činností, které prolínají celým vzdělávacím programem (cvičení, volné hry, k navození vhodné atmosféry, opakovací chvilky apod.) efektivně přispívají k pozitivním výsledkům. Sledovaná programově řízená činnost měla jasně formulovaný záměr. Učitelka zvolila metodu frontálního zpěvu, která plnila svou funkci jen částečně, kdy sice větší část dětí byla aktivní při opakování písní, zájem dalších dětí o danou činnost byl jen patrný. Učitelka vycházela z předchozích znalostí a dovedností dětí, dobře rozvíjela instrumentální činnost, vhodně zařazovala hudební hádanky, ale nadbytečně se zaměřila na opakovací chvilku a nedostatečně využila prostoru pro samotný nácvik písně a práce s písní. Činnost byla založena převážně na manipulačním vedení učitelkou. K navození vhodné atmosféry chyběla motivace.

Hodnoceno průměrně.

Výtvarné a pracovní činnosti - ve sledovaných činnostech lze konstatovat, že stanovené cíle byly plněny postupně ve skupinách nebo individuálně. Byl vytvořen dostatečný časový prostor s využitím celého dne. Rovněž materiální podmínky byly v dostatečném množství zabezpečeny. Ve třídě nejstarších dětí bylo využito vhodného materiálu pro práci s nůžkami. Vhodnou motivací byla podporována tvořivost a fantazie. Toto zjištění bylo zaznamenáno i ve třídě mladších dětí, kdy učitelka vhodně navodila činnost na předchozí poznatky z oblasti rozvíjení poznání (barvy, příroda, materiály) a objevování (zapouštění barev do mokrého podkladu). Dobře vedla děti k pracovním návykům, dbala na správné zacházení s náčiním. V průběhu sledovaných činností byl zřejmý postup od jednoduché formy práce ke složitější.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

Jazykové činnosti - nebyly sledovány ve formě programově řízené činnosti, ale lze konstatovat, že je této oblasti věnována dostatečná pozornost. Učitelky využívají básniček, říkadel, písniček k motivaci nebo je zařazují bezprostředně při osvojování komunikačních dovedností. Důraz je kladen na dostatečné opakování a na řečový projev učitelky.

Hodnoceno nadprůměrně.

6 Hodnocení z hlediska výsledků rozvoje osobnosti

Mateřská škola pozitivně ovlivňuje postoje dětí ke kultuře. Nabízí a organizuje řadu aktivit (návštěva kulturních představení, výstav, výtvarné soutěže atd.). Také v přímé výchovné činnosti je dbáno na vytváření kulturních a společenských návyků. Potvrzuje to i účast dětí na formování a zvelebování prostředí např. při úpravě stolů před podáváním jídla, při dodržování pravidel stolování nebo při výzdobě šaten, kde jsou vystaveny výtvarné práce dětí. Zjištěna byla dobrá úroveň pracovních dovedností zejména při sebeobsluze a stravování. Byly také zaznamenány problémy týkající se dodržování hygienických návyků při umývání, které chybí zejména nejstarším dětem. Základní postoje chování a jednání si děti vytvářejí. Bylo zaznamenáno slušné chování a vystupování dětí, přesto některé aspekty negativních jevů, jako je časté žalování, pokřikování na učitelku a nevhodné slovní výrazy, se projevují u nejstarší věkové skupiny dětí. Dále bylo zaznamenáno, že děti mají osvojeny základní pohybové dovednosti přiměřené jejich věku, jsou schopny napodobit cvik předváděný učitelkou, reagovat na zvukový signál a respektovat pravidla pohybových her. Velmi pozitivně lze hodnotit schopnosti a dovednosti dětí v oblasti hudební. Děti znají širokou škálu textů k písním, jsou schopny zpívat za doprovodu hudebního nástroje, rozlišit rytmus i tempo písně. Rovněž pozitivní jsou dovednosti dětí s výtvarným a pracovním materiálem. Dokáží pracovat s nůžkami, využívat techniky malování, ale především kreslení, která v činnosti dětí převládá.

Z hlediska rozvoje osobnosti a vytváření dalších předpokladů je činnost školy hodnocena jako spíše nadprůměrná.

7 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V mateřské škole jsou vytvořeny celkem dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogického personálu. V rámci možností finančních prostředků je ředitelkou školy věnována pozornost průběžnému doplňování knihovny odbornou pedagogickou literaturou a časopisy pro učitelky, které tuto možnost využívají ke samostudiu. Dalším prostředkem pro rozvoj odborných dovedností učitelek je využívání nabídky seminářů a přednášek pořádaných vzdělávacím centrem v Ústí nad Labem (např. pohybové dovednosti, Zdravá mateřská škola).

Dalšímu vzdělávání učitelek je věnována pozornost a realizuje se dle potřeb a možností školy. Hodnoceno spíše nadprůměrně.

8 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Mateřská škola svým programem nabízí a realizuje řadu dalších aktivit. Za účasti některých rodičů celoročně organizuje předplaveckou výchovu a bruslení pro nejstarší věkovou skupinu dětí. Organizuje školy v přírodě, výlety, tradiční oslavy svátků (Vánoce, Den matek a Den dětí) apod. Realizují se návštěvy divadelních představení a tematicky zaměřených výstav. K ověřování dovedností dětí tzv. „Malá maturita“ se v rámci školy pořádají zábavné soutěže. V letošním školním roce se škola přihlásila do okresní sportovní soutěže, která nese název „Baby olympiáda“.

Tuto oblast ČŠI hodnotí nadprůměrně.

9 Další zjištění

a) na základě orientační inspekce, která se uskutečnila 16. října 1996 a doporučeného opatření ČŠI, bylo ředitelkou školy ke zjištěným nedostatkům přistupováno zodpovědně.

Nepřesné informace ve vnitřním řádu byly upraveny a dány do souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

b) dále bylo zjištěno neefektivní rozložení doby při organizování přestávek učitelek. Půlhodinové přestávky se realizují v době, kdy překrývání učitelek je obzvlášť potřebné a důležité z hlediska bezpečnosti dětí. Např. při organizování oběda nemůže být zajištěna dostatečná pozornost všem dětem. Také bylo zjištěno, že ředitelka nečerpá nároku na přestávku vůbec.

ZÁVĚRY

Mateřská škola má velmi dobré prostorové a personální podmínky. Rovněž materiální a psychohygienické podmínky jsou dobré. Průběh výchovy a vzdělávání předškolních dětí lze hodnotit spíše nadprůměrně. Ve sledované oblasti nebylo zjištěno porušení právních norem. Celkově je mateřská škola v této oblasti hodnocena spíše nadprůměrně.

Pozitiva

- dobré materiální podmínky pro realizaci spontánních pohybových činností,
- realizace úkolů s dopravní tematikou,
- nabídka a realizace předplavecké výchovy a bruslení,
- příjemná atmosféra ve třídách.

Negativa

- rozložení doby pro organizování přestávek učitelek není zcela efektivně promyšleno,
- chybějící diferenciací úkolů vzhledem k věkovému seskupení dětí ve třídách.

Doporučení

- inspekce doporučuje ředitelce školy pracovat se zjištěnými nedostatky, které je třeba průběžně odstraňovat.

razítko

Podpis inspektora:

Slávka Macháčková v.r.....

V Teplicích

dne 28. dubna 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 3. května 1999.....

razítko

Podpis ředitelky školy Marie Prokopová v.r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	17. května 1999	065 409/99-1130
Školský úřad:	17. května 1999	065 409/99-1130
Rada školy:	--	--

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		připomínky nebyly doručeny